

UT- unghundetest (VJP)

-et anlægstest for stående kontinentale hunde

En introduktion og beskrivelse af testen, samt forslag til træning.

UT- unghundetest (VJP)

-et anlægstest for stående kontinentale hunde

Unghundetesten er en måde at bedømme hundens medfødte arvelige anlæg.

Følgende anlæg bedømmes:

- Sporarbejde
- Næsebrug
- Søg
- Stand
- Let førlighed
- Skudfasthed
- Temperament
- Samt hvis det er muligt, noteres det om hunden halser på syn/spor af hare/ræv.

Det er altid en god ide at (læs: bør altid) holde sig opdateret på reglerne. Regler for unghundetest (UT) og avltest (AT) findes på DMK-online.dk el. Jagtbrugshunde.dk

Grundlag for UT:

Grunlæggende så handler det om avl, både for at holde øje med at populationens helhed i gennemsnit er racetypisk.

Men kan også bruges af den enkelte opdrætter, både for at se at det afkom de laver også opfylder racens standard og om deres anlæg er på den måde som den enkelt opdrætter ønsker at avle, samt det kan være til stor hjælp, når en tæveejers skal vælge en kommende hanhund til en parring, da tæveejeren kan bruge talværdierne på anlæggene til eks. at kompensere, hvor tæven evt. har mangler.

Anlægstesten giver et indblik og beskrivelse til ejer af hunden, hvordan er ens egen hunds anlæg. Hvad er hundens stærke og svage sider, og derved et redskab til hvad man skal fokusere på og arbejde med for at få en god jagthund når hunden er voksen.

Alder:

UT afholdes altid om foråret Marts/April. Det er besluttet at man kan teste hunde der er fra det foregående år, men da nogle risikerer at være alt for unge og endnu ikke har udviklet deres jagtinstinkt, så er der sat en skæringsdato fra d. 1 oktober, dvs. hunde til UT er fra 7-16 mdr gamle. En hund har kun ET forår at deltage i og kan ikke vente til næste år.

Grunden er at man kigger på unghundens medfødte anlæg og ikke dem der tillæres over tid. Der tages forbehold for hundens alder i bedømmelsen.

Forberedelse:

Hunden skal ikke være færdigtrænet, men den skal have prøvet de forskellige ting en jagthund skal kunne, følge et spor, finde fugle, søge i vinden, høre skud, samarbejde og holde kontakt til føreren.

Det er ene og alene den enkelte hund og dens anlæg der bedømmes, føreren bør blande sig mindst muligt, så det er muligt at se hunden arbejde selvstændigt. Derved bedømmes de arvelige anlæg og ikke de tillærte færdigheder.

Du kan sagtens stille med en unghund du måske ikke føler du har helt styr på endnu... (mere om det længere nede).

Prøvens afvikling:

Afprøvningen starter når dommeren har budt velkommen og slutter først når dommeren meddeler dette, dvs. at alt hvad hunden foretager sig derimellem *kan* blive bedømt.

I praksis er det selvfølgelig den hund der er under afprøvning, der bliver bedømt, men skulle 1 af de ventende hunde f.eks tage stand for en fugl- vil dette kunne tages med i denne hunds bedømmelse.

Der er 4-5 hunde med førere på hvert hold.

Bedømmelsen foretages af mindst 2 dommere, dette sikrer at mest muligt kommer med i bedømmelsen.

Der dømmes til hundens fordel og man kan få lov at prøve flere gange hvis man tænker ens præstation kan forbedres, der dømmes ikke lydighed, men kontakt til føreren. Dvs. kommer hunden hjem til føreren efter den har været lidt for meget unghund, eller går den over til nabomarken og jager videre for sig selv?

Hundene afprøves skiftevis og der slippes kun 1 hund ad gangen, derved sikre man at en hund ikke lader sig "trække med" af en makkerhund eller lign.

Prøven starter med en "tissetur" her skal hunden intet andet end at lade vandet og løbe fri 1-2 minutter, uden føreren blander sig.

Når alle hunde har været på "tissetur" begynder de egentlige slip.

Alle typer af terræn kan bruges, blot dommerne kan overskue hvad der sker, dvs. man kan komme ud i mark – eng – hegn – skrub og åbenskov.

For at finde hare, kan en del af prøven blive afviklet som haretramp, hvor hundene er koblet.

En del af prøven er også at hunden skal afprøves om den er skudfast, altså det modsatte af skudræd, dette gøres mens hunden er i søg.

På et tidspunkt i løbet af prøven vil alle hundene blive gennemgået for korrekt bid, tænder, fysik samt hanhundene får checket at de har begge testikler korrekt placeret.

Da man går efter at alle hunde bliver bedst muligt bedømte og får de chancer der skal til, skal man regne med at UT tager en hel dag og man får gået en hel del kilometer.

Et anlæg der bedømmes er standen.

Bedømmelser:

Næsebrug:

Hundens vilje til at finde, bearbejde og reagere på fært noteres og bedømmes under hele afprøvningen.

Dvs. løber den bare rundt eller kan man se at den arbejder med den fært den møder under sit søg og på sporet. Løber den ind i fuglene eller mærker den dem på lang afstand.

Træningen:

Foregår ved at hunden får lov til at komme ud på terræner hvor der er noget vildt, det behøver ikke være fasaner og agerhøns, men i starten kan det sagtens værre alt mulig andet, blot hunden begynder at bruge sin næse og at man belønner den for det.

Søg:

Søget bedømmes efter hvordan hunden lægger sit søg foran føreren. Man ønsker at se at hunden bruger vinden til at afsøge terrænet foran føreren, samt at den tilpasser sit søg til terrænet. Det gør ikke noget at unghunden f.eks efterlader "lommer" som ikke er afsøgt, blot hunden viser at den har forståelse for hvordan et terræn afsøges under de givne forhold.

Træningen:

Foregår ved at man i starten hjælper hunden til at komme rundt om f.eks buske og krat i vindsiden, så den begynder at få nogle succeser ved at komme ned i vinden. Hvis hunden har lært at apportere kan man skjult for hunden have gemt f.eks nogle dummy'er i buske og krat, som den derved får succes ved at finde ved hjælp af vinden.

Bevæg dig så du hjælper hunden og husk at ikke gå for hurtigt frem mod vinden så du presser hunden, marktræning til markprøver lægges op på samme måde så her er der masser af hjælp at få.

Stand:

Man vil se hundens anlæg for stand, da det er en af de essentielle ting for at en münsterländer, er en münsterländer.

Ved kontakt med vildt, bør hunden tage en kort eller længerevarende stand, alt bedømmes positivt.

Hunden skal som minimum kunne stramme op og stå et splitsekund for jagtbart vildt.

Standanlæg betyder ikke at hunden skal stå i flere minutter, man vil "bare" se at hunden har anlæg for at tage stand, for er anlægget der, så er det erfaring, træning og tid, derefter så skal hunden nok komme til at stå korrekt og blive en god stående jagthund. Stand er godkendt for både hårvildt og fjervildt.

Her arbejder vi igen med unghunde der ikke altid har hovedet med og måske heller ikke lydigheden, så at de kan finde på at løbe efter vildt de har stået for, får man ikke minuspoint for (men heller ikke plus).

Træningen:

Arbejd med hunden hvor der er fært og vilde fugle hvis muligt, ros for stand (ignorer hvis den løber efter- kald den ind og hold en pause til den er rolig igen så den ikke får mindre og mindre hjerne med).

Har du ikke mulighed for dette er det også en mulighed at arbejde med "fiskestang" eller "flusher" (flusher er en lille "maskine" der med en fjeder kan skyde en tamdue op) begge dele kan Googles. Det vigtigste er at hunden har prøvet at tage stand og derved aktivt søger efter jagtbart vildt at stå for- jagtinstinkt.

Sporarbejde:

En vigtig egenskab ved en jagthund er at den kan og vil følge en given fært, det gælder i før skuds arbejdet, men særligt i efterskuds arbejdet, hvor evnen og viljen til at blive ved med at finde tilbage på sporet, når hunden eftersøger en anskudt fasan eller lign. som er løbet fra skudstedet, er helt afgørende for succes.

Dette testes ved at sætte hunde på et frisk hare/ræve spor, hvor hunden IKKE har set den flygtende hare, herefter bedømmes hundens evne og vilje til at følge og udrede sporet når det bliver svært.

Det er ikke nødvendigvis længden af sporarbejdet, men derimod måden hunden arbejder på sporet og om den prøver at finde tilbage på dette, når den kommer af sporet eller om den ved første mulighed vender hjem til føreren, der fortæller om hvor god hunden er på spor.

Det noteres hvis hunden halser på sporet (Spurlaut) eller hvis den i løbet af dagen får synlig kontakt med en hare og begynder at halse (sightlaut).

For at finde hare, kan en del af prøven blive afviklet som haretramp, hvor hundene er koblet.

Hvis / når der lettes en hare/ræv, vender alle hundeførere sig væk med hundene og eventuelt holder dem for øjnene så de IKKE ser haren. Herefter bliver en hund der ikke har set haren hentet frem og bliver sat på det friske harespor, og man ser hvad hunden foretager sig.

Et godt tip er at starte sin hund et par meter foran haresædet og stå så den ikke kan gå bagud mod dette, dette for at undgå unghunden suger sig fast der hvor der er mest fært, og derved glemmer alt om sporet. Man må også gerne starte hunden op med line der slippes hurtigt når hunden er kommet i gang.

Træningen:

Foregår som oftest ved at man laver et "slæbespor" med et stykke vildt (due-kanin-hare-fasan-osv...) for enden af sporet lægges nogle lækre godbidder. De første spor bør ikke være længere end 50 meter og hunden kan evt. være i en 10 meter line, så man sikrer at hunden finder godbidderne ved at gå sporet og ikke ved at løbe tilfældigt rundt. Når hunden har forstået at der er noget lækkert forenden af sporet, øges længden og sværhedsgraden. Eksempler på øget sværhedsgrad er knæk og terrænskitte undervejs. Hvis hunden er glad for at apportere kan man bytte godbidderne forenden af sporet ud med apport emner, men kun hvis hunden ser det som en belønning.

Husk det er sporet der trænes og ikke apportering.

Inden man stiller på prøven, bør man have ladet hunden udrede et friskt harespor, så man er sikker på at hunden vil gå sporet, men da de fleste gerne vil kunne styre hvornår hunden løber efter hare, bør man stoppe når man har konstateret at hunden vil udrede det friske spor. Ved at træne på slæbespor og kun checke på rigtige spor, minimere man at hunden for succes med at løbe efter hare.

Let førlighed:

På UT vil man se hundens kontakt til føreren. Dvs. kommer hunden hjem til føreren efter den har været lidt for meget unghund, eller går den over til nabomarken og jager videre for sig selv?

Man ser helst mindst mulig indblanding fra føreren med fløjte og råb, men gerne at man fører sin hund med kropssprog, det viser at hunden holder øje med sin fører og følger denne (let førlighed).

Førerens evne til at kommandere med hunden dømmes ikke, og gør det kun sværere for dommerne at se hundens let førlighed.

Derfor kontaktes hunden minimalt i forhold til almindelige prøver hvor målene er mere præcise, som ved en apportioneringsprøve hvor målet kan være at hente to duer.

Med kontakt menes kommandoer (fløjte eller råb), dvs. du må/skal stadig bruge dit kropssprog så hunden kan se hvad du vil, du må gerne rose din hund og du må gerne bruge godbidder under testen. Er det nødvendigt må du selvfølgelig afgive kommandoer til din hund...

Træningen:

Arbejde med og træn hunden i at følge dig, og dit kropssprog, så den hele tiden har et halvt øje på hvad du laver, at det kan betale sig at holde øje med dig og at i er et team. Vender du når du går skal hunden også vende og søge terræn foran dig.

Husk når i træner at arbejde op i vinden, en stående hund arbejder helt naturligt i vinden og det er dumt at gøre det sværere for sig selv, ved at arbejde modsat vinden, selvom det bare er træning i at følge kropssprog på en boldbane.

Skud:

Der skydes to skud med et par minutters mellemrum, med et haglgevær kaliber 12, hunden skal være i arbejde mens der skydes og der bedømmes om hunden bliver bange. Den må gerne reagere, stoppe og kigge, men ikke blive bange.

De hunde der ikke er under afprøvning kommer også til at høre disse skud på afstand.

Træningen:

Træn på at hunden både kan arbejde og stå stille mens der skydes.

Når man har tjekket hunden ikke reagere så behøver man ikke træne skud mere. Hvis hunden reagerer negativt på skud, så skal du arbejde med langsom skudtilvænning- på afstand. Det kræver en hjælper og ikke at have travlt, vi skal ikke kun bruge skud til UT men til hele hundens jagtliv.

Temperament:

Hundens temperament dømmes under hele dagen.

Der kigges tænder, træn hunden på at man kigger og tæller tænder, især præmolare i over og undermund kan mangle eller være overtallige (det må de gerne være, men skal noteres).

Hanhunde skal have mærket at begge testikler sidder som de skal i pungen- også en god ide at træne på :-).

Der er 2 grunde til at det er vigtigt at træne dette.

1: Det er til stor hjælp ved fremtidige besøg ved dyrlægen, at hunden er ligeglad med at blive undersøgt.

2: En hund der ikke er vant til at lade sig undersøge, kan reagere negativt på at blive undersøgt, som så kan blive dømt som aggressiv adfærd, og dårligt temperament er ikke ønskeligt hos Münsterlænderen.

Træningen:

Benyt de lejligheder der byder sig (f.eks ved anden hundetræning) til at få fremmede til at undersøge hunden, gerne 2-3 personer ad gangen, der blandt andet læner sig ind over hunden, støt hunden under undersøgelsen ved at rose og beløn med godbidder. Husk det skal være en positiv oplevelse for hunden.

Tandvisning

Point:

Følgende anlæg bedømmes, med karakterer fra 1-11.

Sporarbejde – Næsebrug – Søg - Stand – Let førlighed.

Spor og Næsebrug anses som særligt vigtige og karakteren ganges med 2.

Derudover testes Temperament og Skudfasthed. Samt hvis det er muligt, noteres det om hunden halser på syn/spor af hare/ræv.

I modsætning til de "normale" apporterings prøver, skal man IKKE forvente at opnå max karakteren 11. 9-10 må anses som rigtig gode præstationer, dvs. når der engang imellem tildeles et 11, så er det en helt særlig præstation. Har man fået mere end 3 point i alle anlæg, og er skudfast og uden anmærkninger på temperament er man bestået.

Opsummering:

Hunden skal ikke være færdig trænet for at stille på en unghundetest.

Testen afholdes kun om foråret og hunden må ikke være ældre end ca. 16 mdr.

Hunden skal ikke i vand og skal ej heller kunne apportere.

Hunden skal kunne tage en kort stand.

Hunden skal kunne følge et frisk spor, efter vildt den ikke har set.

Hunden skal være vant til skud med haglbøsse.

Hunden skal lade sig undersøge af fremmede.

Udarbejdet af
Flemming Borregaard Andersen
og Pernille Legind